

معرفی مجلات الکترونیکی رایگان کتابداری و اطلاع‌رسانی

مقدمه

• امیررضا اصنافی^۱

دانشجوی دکتری کتابداری
و اطلاع‌رسانی دانشگاه شهید
چمران اهواز

از نظر علمی، معتبر و قابل اطمینان نباشند و باید در
گزینش آنها دقت بیشتری شود.

جریان آزاد اطلاعات در دسترسی به بروندهای پژوهشی
اهمیت وافری دارد و از این طریق باید به دنبال جذب
پژوهشگران و رضایت آنان بود. این امر سیر جریان
پژوهشی را تسهیل و موجبات پیشرفت در زمینه‌های
فنی، پزشکی و علمی را فراهم می‌کند. کاربران امروزی
کتابخانه‌ها و مراکز اطلاع‌رسانی، انتظارات بالایی از این
مراکز دارند و این انتظار، زمانی بروز می‌نماید که بسیاری
از کتابخانه‌ها و مراکز اطلاع‌رسانی با محدودیت‌های
بسیار شدید مالی، نه فقط از نظر تأمین منابع، بلکه تأمین
نیروی انسانی لازم برای این منظور، روبه‌رو هستند.

اهمیت دسترسی رایگان
وبلینسکی^(۲۰۰۳) نه جنبه از دسترسی رایگان را
شناسایی کرده است که عبارت‌انداز: ۱. بایگانی
الکترونیکی - چاپی^۲ (پدیدآورندگان پیش یا پس از
انتشار مقالات خود، آنها را در بایگانی‌های خود نگهداری
می‌کنند)؛ ۲. دسترسی کامل^۳ (دسترسی رایگان، کامل و
فوری به مطالب منتشرشده در یک مجله)؛ ۳. حالت
دوگانه^۴ (در این حالت، هم اشتراک چاپی و هم دسترسی
رایگان به نسخه‌هایی از یک مجله ارائه می‌شود)؛
۴. دسترسی رایگان باتأخیر (دسترسی رایگان پس از
یک بازه زمانی معین وجود دارد)؛ ۵. پرداخت هزینه از
سوی پدیدآورنده^۵ (در این حالت، پدیدآورندگان هزینه‌ای
را برای پشتیبانی از دسترسی رایگان پرداخت می‌کنند)؛
۶. دسترسی رایگان به صورت جزئی (تنها برخی از
مقالات از یک مجله، به صورت رایگان، دسترس پذیرند)؛
۷. شیوه سرمایه‌گذاری^۶ (در این حالت، دسترسی رایگان
به مجلات، برای کشورها براساس درآمد حاصل از
سرمایه‌گذاری آنها فراهم می‌شود)؛ ۸. چکیده (دسترسی
رایگان به فهرست مندرجات و چکیده‌های مقالات یک
مجله امکان‌پذیر است)؛ ۹. دسترسی رایگان ویژه اعضا^۷
(در این حالت، فقط از دسترسی رایگان اعضای یک
مؤسسه به مجلات، پشتیبانی می‌شود).

با افزایش هزینه اشتراک مجلات و پایگاه‌های
اطلاعاتی و نیز جنبش تمام حرفه‌ها به سوی پاسخگویی
و مسئولیت بیشتر، اهمیت تصمیم‌گیری‌های مربوط به
انتخاب که بر اصول محکمی استوار باشند و در موقع
لزوم بتوان به توجیه آنها پرداخت، بیشتر می‌شود.
با در نظر گرفتن مشخصات منحصر به فرد اطلاعات
الکترونیکی، معیارها وسیعتر و پیچیده‌تر می‌شوند و تعمق
بیشتری درباره آنها باید صورت پذیرد (لامبرت، ۱۳۸۰،
ص ۴). درباره انتخاب مجلات الکترونیکی اینترنتی،
باید شیوه‌های خاص و استاندارد وجود داشته باشد،
به خصوص اینکه با توجه به دسترسی آزاد به محیط
وب، هر کسی می‌تواند با راه‌اندازی یک وب سایت، به
انتشار مطالب مختلف بپردازد و این امکان وجود دارد که
بسیاری از منابع الکترونیکی موجود در محیط اینترنت،

با در نظر گرفتن
مشخصات منحصر به فرد
اطلاعات الکترونیکی،
معیارها وسیعتر و
پیچیده‌تر می‌شوند و تعمق
بیشتری درباره آنها باید
صورت پذیرد

مجلات الکترونیکی
رایگان به سرعت به صورت
یک محیط جهانی برای
ارتباطات علمی و یکی از
سکوهای نشر منابع علمی
درمی‌آیند

باشند. پیشبینی شده است که در دهه‌های آینده مجلات الکترونیکی رایگان تأثیر عمیقی بر بازار مجلات و نیز محیط‌های دانشگاهی خواهند گذاشت (گالوین، ۲۰۰۴). به‌طور کلی، می‌توان اظهار داشت که استفاده از مجلات الکترونیکی رایگان، الگوی جدیدی برای نشر مقالات پژوهشی در مجلات علمی است که دسترسی رایگان و پیوسته را از طریق اینترنت به هر کسی که بخواهد از آنها استفاده کند، فراهم می‌آورد.

مجلات الکترونیکی رایگان یک نمود عینی از نشر اینترنتی در قالب الکترونیکی‌اند که موجب از میان برداشته شدن موانع زمانی و مکانی برای بازیابی مقالات و دسترسی از راه دور به آنها شده‌اند. در واقع، مجلات الکترونیکی رایگان، تمام موانع قانونی را که موجب عدم دسترسی به مقالات تمام متن می‌شود، از میان می‌برند. نیاز به عضویت، لزوم دارا بودن کلمه عبور، پرداختن حق اشتراک برای دسترسی به مقالات تمام متن از میان می‌رود و همه می‌توانند از آثار علمی منتشر شده در آنها استفاده کنند.

موفقیت مجلات الکترونیکی رایگان به انتشار مداوم، کیفیت مقالات و دسترسی کاربران به آنها بستگی دارد. این نوع مجله الکترونیکی، قابلیت آن را دارد که دانش انسان و تلاشی را که وی در عرصه‌های مختلف علمی برای انجام پژوهش صورت می‌دهد، جهانی کند. اینترنت آنقدر گسترده شده است که اغلب پژوهشگران، نویسندگان و دانشجویان هم اکنون به‌سهولت می‌توانند

مجلات الکترونیکی رایگان

طبق تعریف فاسمایر و یانگ (۲۰۰۰)، مجلات الکترونیکی رایگان^۹ از انواع مجلات الکترونیکی‌اند که فقط از طریق اینترنت، و بدون پرداخت هرگونه وجه، برای تمام افراد جامعه قابل دسترسی می‌باشند. این نوع مجلات الکترونیکی، به اشتراک نیازی ندارند. یکی از شیوه‌های دسترسی رایگان به اطلاعات علمی، دسترسی به مجلات الکترونیکی رایگان است. مجلات الکترونیکی رایگان به‌سرعت به‌صورت یک محیط جهانی برای ارتباطات علمی و یکی از سکوهای نشر منابع علمی درمی‌آیند. هم اکنون می‌توان مجلات رایگان را بخش برجسته‌ای از منابع علمی دانست که مورد استفاده رشته‌های مختلف دانشگاهی قرار می‌گیرند. افزایش شمار مجلات رایگان نشان می‌دهد که الگوی جدیدی برای نشر علمی به‌سرعت در حال پیدایش و گسترش است.

یکی از بزرگترین مزایای مجلات الکترونیکی رایگان این است که کتابخانه‌هایی که دارای منابع مالی محدودتر و کمتری‌اند، می‌توانند از این طریق به منابع پژوهشی گسترده‌تری دسترسی داشته باشند. دسترسی رایگان به مجلات، استفاده بلندمدت از مجلات را تضمین می‌کند. افزایش شمار دانشجویان، یادگیری از راه دور، فقدان منابع مالی و تحولات فناوری سبب شده است که کتابخانه‌ها نگرش جدی‌تر، عمیق‌تر و دقیق‌تری نسبت به مجلات الکترونیکی رایگان داشته

امروزه، مجلات الکترونیکی رایگان فراوانی در محیط وب، با موضوعات مختلف در اختیار کاربران قرار دارند که کاربران می‌توانند براساس نیازهای اطلاعاتی خود، از این مجلات استفاده کنند

مقالات موردنظر خود را بیابند یا با هم مبادله کنند؛ در حالیکه قبلاً افراد مجبور بودند برای دریافت یک مقاله یا مجله از خدمات تحویل مدرک کتابخانه‌ها استفاده کنند و همین امر موجب اتلاف زمان زیاد آنها می‌شد. امروزه، مجلات الکترونیکی رایگان فراوانی در محیط وب، با موضوعات مختلف در اختیار کاربران قرار دارند که کاربران می‌توانند براساس نیازهای اطلاعاتی خود، از این مجلات استفاده کنند. اما برای پژوهش‌های عمیق‌تر و جدی نیاز به وجود مجلات الکترونیکی رایگانی احساس می‌شود که ساختار و ماهیت جدی و علمی دارند و دارای مقالات معتبرند. مسلماً هر مجله الکترونیکی رایگان در محیط وب، سودمند و معتبر نیست. از اینرو برای اطمینان از اعتبار علمی، پیش از استفاده، باید مورد ارزیابی قرار گیرد.

مجلات الکترونیکی رایگان کتابداری و اطلاع‌رسانی

نوشتار حاضر درصدد است تعدادی از معتبرترین و مشهورترین مجلات الکترونیکی رایگان در حوزه کتابداری و اطلاع‌رسانی را از طریق پایگاه راهنمای مجلات الکترونیکی رایگان^{۱۰} معرفی کند. در این پایگاه ۷۲ عنوان مجله الکترونیکی رایگان موجود است که به زبان‌های انگلیسی، فرانسه، آلمانی، بلغاری، چینی، اسپانیایی، پرتغالی، برزیلی، سوئدی، نروژی، دانمارکی، و کروات در اختیار کاربران قرار دارد. مجلاتی که در اینجا معرفی می‌شوند، به زبان انگلیسی هستند و براساس معیارهای انتخاب مجلات الکترونیکی رایگان (اصنافی، ۱۳۸۴) از این پایگاه انتخاب شده‌اند.

آریادن مجله‌ای وبی است که مقالات و مطالبی در زمینه کتابخانه‌ها، آرشیوها و موزه‌ها منتشر می‌کند. این مجله در ژانویه ۱۹۹۶ در بریتانیا با هدف انعکاس مطالب و پیشرفت‌های جاری در زمینه کتابخانه‌های راقومی و توسعه کاربرد فناوری‌های نوین در کتابخانه‌ها راه‌اندازی شد. این مجله با برنامه‌های کتابخانه الکترونیکی بریتانیا^{۱۲} در ارتباط است و پیشرفت‌های صورت گرفته در امر خدمات اطلاعاتی و مسائل شبکه‌ای در کتابخانه‌ها را پوشش می‌دهد. این نشریه از آغاز انتشار تاکنون هر سه ماه یکبار از سوی یو. کی. او. ال. ان^{۱۳} در دانشگاه بس^{۱۴}، منتشر می‌شود. ماه‌های ژانویه، آوریل، جولای و اکتبر زمان‌های انتشار این مجله است. با انتشار مقالات، نقد کتاب و مقاله و گزارش‌های مختلف، به آگاه‌سازی خوانندگان خود در حوزه‌های مدیریت اطلاعات راقومی، یادگیری الکترونیکی، توسعه نرم افزارها، کتابخانه‌های راقومی و سایر جنبه‌های کتابداری و اطلاع‌رسانی می‌پردازد. در هر شماره، مسئله خاصی از مسائل جاری و فنی جدید در کتابداری و اطلاع‌رسانی مورد بحث قرار می‌گیرد. یو. کی. او. ال. ان از سوی انجمن آرشیوها، کتابخانه‌ها و موزه‌ها، کمیته الحاقی نظامی اطلاعاتی^{۱۵}، انجمن کتابخانه‌های پزشکی و سازمان‌های برنامه‌ریزی برای آموزش عالی در بریتانیا پشتیبانی می‌شود. نویسندگان می‌توانند طرح پیشنهادی خود را برای مقالات در قالب چکیده به‌صورت الکترونیکی، برای مجله ارسال کنند و در صورت تأیید متن کامل مقاله را به مجله ارسال کنند.

نشانی این پایگاه به قرار زیر است:

<http://www.ariadne.ac.uk>

• دی. لایب مگزین^{۱۶}

• آریادن^{۱۱}

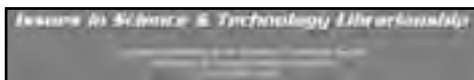
D-Lib Magazine

ARIADNE

دی. لایب مگزین مجله‌ی منحصراً الکترونیکی و رایگان است که در حوزه‌ی تحقیقات صورت گرفته در زمینه‌ی کتابخانه‌های رقومی و توسعه‌ی آنها، به‌کارگیری فناوری‌های نوین در کتابخانه‌ها و بررسی مسائل اقتصادی و اجتماعی کاربرد آنها فعالیت می‌کند. این مجله را شرکت ابتکارات پژوهشی ملی^{۱۷} در ایالات متحده از سال ۱۹۹۵ منتشر می‌کند. هدف اولیه‌ی مجله، عرضه‌ی اطلاعات روزآمد و مؤثر در زمینه‌ی کتابخانه‌های رقومی برای مخاطبان است. این مجله برای رسیدن به این هدف، به انتخاب و انتشار مقالات و نیز گزارشها و مطالب کوتاه در این زمینه می‌پردازد. دی. لایب مگزین در حال حاضر، شش ماه در سال منتشر می‌شود و تمام شماره‌های پیشین آن رایگان قابل دسترس است. امکان جست‌وجوی مقالات منتشرشده در وب سایت این مجله نیز وجود دارد. این مجله دارای نمایه‌های عنوان و پدیدآورنده نیز هست. شاید بتوان گفت تنها مجله‌ی الکترونیکی که به‌صورت جدی و فعال مسائل بسیار فنی و پیچیده در امر کتابخانه‌های رقومی را مورد بحث قرار می‌دهد، همین مجله است که به‌دقت این مسائل را مورد موشکافی و بررسی قرار می‌دهد و خوانندگان را از پیشرفت‌های تازه در حوزه‌ی کتابخانه‌های رقومی آگاه می‌سازد. نشانی این مجله از این قرار است:

<http://www.dlib.org/>

• ایشوز این ساینس اند تکنالوجی لایبرینشیپ^{۱۹}

آی. اس. تی. ال مجله‌ی الکترونیکی رایگان است که از ۱۹۹۶ با هدف فعالیت در حوزه‌ی علم و فناوری برای کتابداران و ارتقای دانش کتابداران در زمینه فناوری‌های نوین راه‌اندازی شده است. این مجله برنامه‌های موفق، مسائل جاری و تحقیقات و کتابشناسی‌های

• وبولوژی^{۱۸}

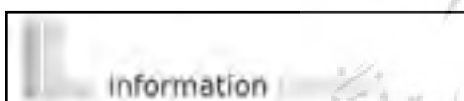

وبولوژی مجله‌ی الکترونیکی رایگان بین‌المللی به زبان انگلیسی است که از سوی متخصصان کتابداری

دارای نمایه پدیدآور و نمایه موضوعی و نیز یک موتور کاوش داخلی برای دسترسی به تر به مقالات منتشر شده در مجله از آغاز تاکنون است. افزون بر این، این مجله دارای یک وبلاگ نیز هست که به طور روزانه اطلاعات جدید را درباره جنبه‌های مختلف علم اطلاعات در اختیار خوانندگان قرار می‌دهد. اینفرمیشن ریسرچ تنها مجله الکترونیکی رایگان است که در پایگاه آی. اس. آی نمایه شده و شرایط پذیرش مقاله برای آن بسیار دشوار است. علاوه بر آی. اس. آی، پایگاه‌های لیزا، اینسپک و گوگل اسکولار به نمایه‌سازی مقالات این مجله می‌پردازند. نشانی این مجله به قرار زیر است:

<http://informationr.net/ir>

• ژورنال آف اینفرمیشن لیترسی^{۲۷}

ژورنال آف اینفرمیشن لیترسی، یکی از مجلات منحصراً الکترونیکی رایگان دانشگاهی و داوری شده است که هدف آن بررسی جنبه‌های مختلف سواد اطلاعاتی در محیط‌های گوناگون است. در این مجله مقالاتی درباره مسائل فلسفی، علمی و فناورانه برای ارتقای سواد اطلاعاتی منتشر می‌شوند. موسسه استیجاری حرفه‌مندان کتابداری و اطلاع‌رسانی^{۲۸} از ۲۰۰۷ انتشار این مجله را آغاز کرده و هدف اصلی آن بررسی و تعمیم مشاهدات در مورد چگونگی تأثیر سواد اطلاعاتی بر سازمان‌ها، نظام‌ها و اشخاص است. اگرچه مخاطبان این مجله، محققان و مربیان در سطح آموزش عالی‌اند، این مجله می‌کوشد که در حیطه آموزش، مخاطبان بیشتری را جذب کند. این مجله که مقالاتی با رویکردهای عملی و نظری در حیطه سواد اطلاعاتی منتشر می‌کند، در هر شماره، مطالب دیگری همچون نقد و بررسی کتاب، معرفی

جدید را در حیطه کاربرد فناوری‌های نوین اطلاعاتی در کتابخانه‌ها برای عرضه خدمات بهتر کتابخانه‌ای منتشر می‌کند. آی. اس. تی. ال دارای نمایه پدیدآور و نیز موتور کاوش داخلی برای مرور مقالات منتشر شده در شماره‌های پیشین است. کاربران می‌توانند با ثبت پست الکترونیکی خود در وب سایت این مجله، تازه‌ترین شماره مجله را دریافت کنند. آی. اس. تی. ال در نمایه جامع پرستاری و منابع اتحادیه بهداشت^{۲۹}، اینسپک^{۳۰}، لیزا، منابع کتابداری^{۳۱}، و نمایه جاری مجلات در علوم تربیتی^{۳۲} نمایه می‌شود. هیئت مدیره این مجله از برخی از دانشگاه‌های مهم ایالات متحده همچون کالیفرنیا، می. سی. سی. پی، تگزاس، و کانزاس هستند. معرفی پایگاه‌ها و وبسایت‌ها در موضوعات خاص، از مهمترین ویژگی‌های این مجله است.

نشانی آی. اس. تی. ال به قرار زیر است:

<http://www.istl.org>

• اینفرمیشن ریسرچ^{۲۴}

اینفرمیشن ریسرچ یک مجله الکترونیکی رایگان، بین‌المللی و علمی است که امکان دسترسی به پژوهش‌های حوزه‌های اطلاعات محور را فراهم می‌سازد. هر شماره این مجله به موضوع خاصی در موضوع کتابداری و اطلاع‌رسانی اختصاص دارد، ولی بیشتر مقالات در زمینه رفتار اطلاع‌یابی کاربران مختلف است. این فصلنامه که از ۱۹۹۵ منتشر می‌شود، سردبیرش پروفیسور ویلسون است و از سوی کتابخانه‌های دانشگاه لاند^{۳۵} در سوئد پشتیبانی فنی و از سوی دانشکده سوئدی کتابداری و اطلاع‌رسانی، دانشگاه بوراس^{۳۶} و نیز دانشگاه گوتنبرگ پشتیبانی علمی می‌شود. اینفرمیشن ریسرچ

مقالات خود را به صورت فصلنامه منتشر می‌کرد، اما از ژانویه ۲۰۰۷ رویه کاری آن تغییر کرد و فقط دارای یک شماره سالانه است. مقالات در دو قالب وبی و پی دی اف، قابل دسترس هستند.

نشانی مجله به شرح زیر است.

<http://www.webpages.uidaho.edu/~mbolin/lpp.htm>

• ژورنال آف الکترونیک پابلیشینگ^{۳۳}

این مجله را که دانشگاه میشیگان^{۳۴} و دفتر نشر علمی از سال ۱۹۹۵ منتشر می‌کند، در حوزه نشر و تأثیر آن بر کاربران به انتشار مقالات و مطالب مختلف می‌پردازد. ناشران، دانشجویان، استادان، محققان، روزنامه‌نگاران و کتابداران از مخاطبان این مجله هستند. این مجله می‌کوشد تا تحولات حوزه نشر و شکل‌گیری رویکردهای نوین را در این حوزه بررسی و منعکس سازد و دیدگاه‌های جدید و فعالیت‌های بدیع را تحلیل کند و طیف گسترده‌ای از مقالات را در اختیار کاربران قرار دهد. دسترسی به مقالات مجله بر اساس سال انتشار، عنوان و پدیدآور برای کاربران امکان‌پذیر است. این مجله از طریق نشانی زیر قابل دسترس است.

<http://www.journalofelectronicpublishing.org/>

• فرست ماندی^{۳۵}

وبسایت‌ها، گزارش همایش‌ها و طرح‌های پیشنهادی تحقیق نیز به چاپ می‌رساند. وبسایت این مجله دارای یک گروه بحث است که افراد می‌توانند با عضویت در آن به بحث و تبادل نظر در زمینه سواد اطلاعاتی با یکدیگر بپردازند. برای دسترسی به مقالات موجود در آرشیو این مجله، یک موتور کاوش داخلی در وبسایت مجله قرار دارد که امکان جست‌وجوی کلیدواژه‌ها در آن فراهم است. نشانی مجله به قرار زیر است:

<http://www.informationliteracy.org.uk>

• لایبری فیلسوفی اند پرکتیس^{۳۶}

این مجله را کتابخانه‌های لینکولن در دانشگاه نبراسکا از ۱۹۹۸ منتشر می‌کند و هدف از انتشار آن یافتن ارتباط میان جنبه‌های عملی کتابداری و فعالیت‌های کتابخانه‌ای با جنبه‌های نظری و فلسفه نهفته در آن است. بنابراین به بررسی وضع گذشته و حال کتابداری و ظهور نظریات مختلف در این حیطه، واریسی شیوه‌ها، رویه‌ها و نیز پروژه‌هایی که در کتابخانه‌ها اجرا می‌شود، می‌پردازد. سبک نوشتاری مقالات این مجله در مقایسه با سایر مجلات الکترونیکی رایگان کتابداری ساده‌تر است و این امر ممکن است بدین دلیل باشد که محققان کشورهای مختلف مقالاتشان را به این مجله ارسال کنند. لایبری فیلسوفی اند پرکتیس در پایگاه‌های لیزا، اسکوپوس، لیستا^{۳۷}، راهنمای مجلات الکترونیکی رایگان^{۳۸} و منابع کتابداری و اطلاع‌رسانی^{۳۹} نمایه می‌شود. این مجله دارای سه نمایه پدیدآور، عنوان و موضوعی است که دسترسی کاربران به مطالب مورد نظر را ساده‌تر می‌سازد. قبلاً مجله

این مجله از ۱۹۹۶ به صورت هفتگی، هر دوشنبه از سوی کتابخانه شیکاگو در دانشگاه ایلینویز منتشر می‌شود. از آن زمان تاکنون حدود ۸۶۰ مقاله در ۱۳۷ موضوع در این مجله منتشر کرده که به‌ترین مقالات هر دوشنبه در این مجله انتخاب و به خوانندگان معرفی می‌شوند. این مجله در پایگاه‌های اینسپک، لیزا، ایزا، پیس^{۳۶}، دویس^{۳۷}، چکیده‌های ارتباطات^{۳۸}، چکیده‌های امنیت ارتباطات و رایانه^{۳۹} و پایگاه‌های مختلف دیگر نمایه شده است. کاربران براساس موضوع، پدیدآور و عنوان و نیز جستجوی کلیدواژه‌های می‌توانند به مقالات موردنظر خود دسترسی پیدا کنند. افزون بر مقالات، مصاحبه، نقد و معرفی کتاب و نشریه نیز در این مجله به کاربران عرضه می‌شود. یادگیری الکترونیکی، دولت الکترونیکی، ارزیابی وبسایت‌های کشورهای جهان سوم، کاربردهای تجاری اینترنت، کتابخانه‌ها و امنیت ملی از ویژه‌نامه‌های تخصصی این مجله تاکنون بوده‌اند. از طریق نشانی زیر می‌توان به این مجله دسترسی داشت.

<http://www.cindoc.csic.es/cybermetrics/cybermetrics.html>

پی‌نوشت‌ها:

1. aasnafi@gmail.com
2. Willinsky
3. E-print
4. Unqualified
5. Dual mode
6. Author fee
7. Per-capita
8. Co-op
9. Free Electronic Journals
10. <http://www.doaj.org>
11. Ariadne
12. UK Electronic Libraries Programme (eLib)
13. UKOLN
14. University of Bath
15. the Joint Information Systems Committee (JISC)

<http://www.uic.edu/htbin/cgiwrap/bin/ojs/index.php/fm/>

• سایبر متریک: اینترنشنال ژورنال آف ساینس و تکنولوژی، اینفرمتریکس، اند بیبلیومتریکس^{۴۰}

این مجله الکترونیکی رایگان که در اسپانیا^{۴۱} راه‌اندازی شده است، به بررسی و تحلیل کمی ارتباط علمی و پژوهشی در اینترنت اختصاص دارد. افزون بر مقالات، گزارش‌های همایش‌ها، و نگهداری مجموعه‌های راهنمای منابع الکترونیکی از مطالب دیگر این مجله است. هدف از این کار، فراهم کردن ابزار مرجع برای محققانی است که در زمینه تحلیل اینترنت، به‌مثابه

- Científica (CINDOC)
16. D-Lib Magazine
17. Corporation for National Research Initiatives (CNRI)
18. Webology
19. Issues in Science & Technology Librarianship (ISTL)
20. Cumulative Index to Nursing and Allied Health Literature (CINAHL)
21. INSPEC
22. Library Literature
23. Current Index to Journals in Education (CIJE)
24. Information Research
25. Lund University Libraries
26. University of Borås
27. Journal of Information Literacy (JIL)
28. Chartered Institute of Library and Information Professionals
29. Library Philosophy and Practice
30. LISTA
31. DOAJ
32. Library Literature & Information Science
33. Journal of Electronic Publishing
34. Scholarly Publishing Office (SPO)
35. First Monday
36. PAIS
37. DoIS
38. Communication Abstracts
39. Computer & Communications Security Abstracts
40. Cybermetrics: international journal of scientometrics, informetrics, and bibliometrics
41. Centro de Información y Documentación
- ماخذ:**
۱. اصنافی، امیررضا (۱۳۸۴). «طراحی درگاهی برای مجلات الکترونیکی رایگان، ویژه دانشگاه شهید چمران اهواز، براساس نظرات دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشگاه در مورد این مجلات»، پایاننامه کارشناسی ارشد، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه شهید چمران اهواز.
۲. لامبرت، جیل (۱۳۸۰). انتخاب منابع اطلاعاتی، ترجمه: مهتری صدیقی، تهران: مرکز اطلاعات و مدارک علمی ایران.
3. Fosmire, Michael J. and Young, Elizabeth, (2000). "Free scholarly electronic journals: what access do college and university libraries provide?" *College and Research Libraries* 61(6): pp.508-800.
4. Galvin, Jeanne.(2004). "The Next step in scholarly communication: Is the traditional journal dead?". *Electronic Journal of Academic and Special Librarianship*. V.5. No.1. Available:(online)- <http://www.southernlibrarianship.icaap.org/content/v.5no1/Galvin-i01.html>
5. Willinsky, J. (2003). The nine flavors of open access scholarly publishing. *Journal of Postgraduate Medicine* 49: 263-267